

18.10.2021

נוהל קביעת רשימת מחברים בעבודות ACSIS –

רקע:

סקרי ה- ACSIS מבוצעים אחת לשנתיים או שלוש ביחידות לטיפול נמרץ לב ברחבי הארץ ומהווים בסיס לעשייה אקדמית מכובדת ורבת שנים. לאורך השנים פורסמו עשרות מאמרים על בסיס הנתונים שנאספו. סקרי ה-ACSIS מנוהלים באחריותם של החוג לטיפול נמרץ לב והעמותה הישראלית למחקרי לב וכלי דם. תהליך אישור עבודות המחקר הוסדר בשנים האחרונות על ידי ראשי החוג לטיפול נמרץ לב וככלל נקבע כי וועדת ה-ACSIS היא זו אשר מאשרת את ההצעות למחקרים קליניים המהווים את הבסיס לכתיבת המאמרים. מכתבי "קול קורא" יוצאים אחת לכמה חודשים ואת ההצעות יש להגיש באתר החוג. במקרים חריגים מאושרות עבודות שלא במסגרת ה"קול קורא". יחד עם זאת לא נקבעו כללים ברורים לקביעת רשימת המחברים בכל עבודה ועבודה. כתוצאה מכך רשימת המחברים בכל מאמר נקבעה כמעט אקראית עד כה על ידי החוקרים הראשיים ללא כללים ברורים. מתוך הכרה ברורה בתרומתם המכרעת של כלל מנהלי היחידות לטיפול נמרץ לב, חברי וועדת ה-ACSIS והעמותה הישראלית למחקרי לב וכלי דם להצלחת סקרי ה-ACSIS ניכר הצורך הברור להסדרת הכללים לקביעת רשימת מחברים בעבודות המבוצעות על סמך סקרי ה-ACSIS.

1. מסמך זה מסדיר את הכללים לקביעת רשימת המחברים במאמרים המתפרסמים מתוך סקרי ה-ACSIS. המסמך מהווה את עמדתה הרשמית של וועדת ACSIS והחוג לטיפול נמרץ לב ומחייב את כל יוזמי העבודות אשר הוגשו החל מאישור הצעות 6/2017. החוקרים הראשיים של ההצעות אשר מאושרות על ידי וועדת ה-ACSIS יחויבו לעמוד בכללים אלו ויחתמו על הצהרת "נוהל קביעת רשימת מחברים" אשר תועבר למזכירות החוג טרם אישור המחקר ותחילת ביצוע עבודת המחקר. חוקר ראשי אשר לא יחתום על הצהרה זו לא יזכה לאישור וגיבוי להתחלת העבודה על ידי ראשי החוג והוועדה. העמותה לא תעמוד לרשותו של החוקר הראשי במקרים אלו לשם עיבוד וניתוח הנתונים. יתרה מכך, אי התחייבות לכללי מסמך זה יכולה להוביל לשלילת האישור לפרסום העבודה שמבוצעת ולדחיית הצעות עתידיות של החוקר.

2. האחראיות לאכיפת הכללים של קביעת רשימת מחברים הינה על ראשי החוג ו/או על ידי מי שהוסמך מטעמם לאכיפה זו. למען הסר ספק, הדבר יעשה רק בעבור עבודות אשר אושרה הצעתן בהתאם לנהלים. האחראים ינהלו רשימת מעקב על כל העבודות המתנהלות מתוך סקרי ACSIS, ינהלו "טבלת צדק של רשימת מחברים", ישמרו על קשר רציף עם החוקר הראשי עד פרסומה של העבודה ויוודאו כי הכללים להלן ישמרו וימולאו על ידי החוקר הראשי. במקרה של אי עמידה בכללים, יובאו הדברים בפני חברי וועדת ה-ACISIS אשר ידונו בצעדים המשתמעים מכך כאמור לעיל.

3. מיהו "מחבר" - מסמך זה מאמץ את הכללים הנהוגים בעיתונות המדעית המקצועית - "מחבר הינו מי אשר תרם תרומה משמעותית **לכל אחד** משלבי המחקר הבאים: (א) לרעיון ותכנון המחקר או איסוף המידע, או ניתוח ופירוש המידע שנאסף. (ב) עריכת המאמר וביקורת על הטיוטה. (ג) אישר סופית את הטיוטה להגשה לסקירה.

4. מחברים פוטנציאליים - רשימת המחברים בעבודות תאושר בהסכמה על ידי החוקר הראשי, ראשי החוג ו/או מי שהוסמך מטעמם של ראשי החוג וזאת עוד טרם שליחת העבודה לסקירת עמיתים. למען הסר ספק, לא תשלח עבודה לסקירת עמיתים טרם קבלת הסכמה על רשימת המחברים על ידי כל הנוגעים בדבר. סדר המחברים יוסכם אף הוא טרם שליחת העבודה לסקירת עמיתים. ברור הוא כי החוקר הראשי מהווה את המחבר הראשי על המאמר ובמידה והוא מנחה בעבודה זו הרי שהמונחה והחוקר הראשי יהיו מחברים ראשון ואחרון על המאמר, בהתאמה, או סדר הפוך לפי החלטתם.

5. ראשי החוג ו/או מי שהוסמך מטעמם יערכו "טבלת צדק" בין כלל האחראים לביצוע סקרי האקסיס ובהם בין השאר - החוקרים הראשיים בכל מרכז המשתתף בסקר, חוקרי העמותה הישראלית למחקרי לב וכלי דם וחברי וועדת אקסיס. כל זאת מבלי לפגוע בכלל הברור של "מיהו מחבר" כאמור לעיל. יעשה ניסיון ברור להכליל רשימת מחברים מכלל המחזות (דרום, מרכז, צפון, ירושלים) בעבודות שישלחו לסקירת עמיתים לשם פרסום. למען הסר ספק – תינתן האפשרות באופן שווה להשתתפות לכל אחד מאנשי המרכזים אולם עליהם יהיה להשתתף באופן פעיל בעבודה בשלב כתיבתה ומתן הערות טרם שליחתה לפרסום. לא תינתן אפשרות להכניס מחברים על עבודות במידה ולא יתרמו תרומה כלשהיא לעבודה המתבצעת. מטרת הנוהל הנוכחי הוא להכיר ולהוקיר את תרומתם של אחראים במרכזים

אשר השקיעו וביצעו איסוף נתוני אקסיס. באופן מובן, מיקומם כמחברים ישקף את תפקידם המשני במידה ואינם יוזמי המחקר הספציפי.

6. החוקר הראשי יוכל להציע מטעמו עד שלושה מחברים נוספים כל זאת מבלי לפגוע בכלל הברור של "מיהו מחבר" כאמור לעיל. אלו יכולים להיות לדוגמא מנהלי המערך הקרדיולוגי בו עובד, חוקר משנה בעבודה האמורה, סטודנט או מתמחה בעבודות גמר/מדעי יסוד וכו'.

בברכה,

פרופ' רואי בייגל, ד"ר קטיה אורבין

החוג לטיפול נמרץ לב

בשם חברי מועצת ACSIS

הצהרת החוקר הראשי

הנני מצהיר כי קראתי את תוכנו של מסמך זה, ובכוונתי למלא אחר הכללים שנקבעו בו.

על החתום _____

תאריך _____

*מסמך זה מנוסח בלשון זכר, אך בכל מקום בו מדובר בלשון זכר הכוונה היא גם ללשון נקבה